

Po uporabi ne odvrzi, ponovno uporabi in recikliraj!

Prednost bo imela embalaža, ki bo ohranila svojo kakovost, bo biološko razgradljiva in jo bo moč večkrat uporabiti.

Antonija Božič Cerar, GZS - Služba za varstvo okolja

Foto: Taja Cerar

Ocene kažejo, da naj bi se skoraj 95 odstotkov snovi izgubilo z odpadki po prvi uporabi. V krožnem gospodarstvu naj bi ohranjali naravne vire s tem, da podpiramo kroženje surovin v družbi z njihovo ponovno uporabo, pripravo na ponovno uporabo in reciklažo.

Statistika nakazuje, da se potrošniki raje odločamo za embalažo, ki je lahka, prikladna in jo lahko po (enkratni) uporabi odvržemo. Medtem ko delež vračljive embalaže v industriji narašča, predvsem na račun ponovne uporabe palet in zabojev, v gospodinjstvih njena uporaba že več let upada.

Manj embalažnih materialov, odpadki pa še kar rastejo

Zmanjšanje teže embalažnih materialov naj bi doseglo svojo tehnično mejo in s tem trendom ne bo več možno občutno zmanjšati količino embalaže, ne da bi narasla tudi količina poškodovanega blaga na poti do kupca.

Kljub zmanjšanju teže embalaže na proizvod absolutna količina nastale embalaže še vedno narašča in s tem tudi delež odpadne embalaže, ki ni več primerna za snovno predelavo oziroma kroženje snovi. Zaskrbljujoče je, da lahki odpadki uhajajo sistemom zbiranja in predelave ter končajo v naravi, pri čemer je najbolj izpostavljeno onesnaženje morja, kjer napovedujejo, da bo do 2050 več plastike kot rib, če ne bomo ukrepali kot družba v celoti.

Prednost materialom, ki ohranjajo kakovost

1. Prednost: večkratna uporaba

V krožnem gospodarstvu bo imela prednost embalaža, ki jo lahko večkrat uporabimo ali recikliramo in ki ohranja svojo kakovost, kot na primer steklena in kovinska embalaža.

2. Prednost: razgradljivost, kompostiranje

Privlačni bodo tudi embalažni materiali iz obnovljivih, bioloških virov, ki so biorazgradljivi in/ali jih je možno kompostirati - kar ni nujno isto. Ta embalaža naj bi se v državah EU uporabljala predvsem v živilski industriji.

Na ravni EU bodo preučili ukrepe za postopno izločitev embalaže, ki vsebuje nevarne snovi in/ali je ni moč reciklirati, kot tudi odpravo nepotrebne, pretiranega pakiranja blaga.

3. Ukrepi: ne ultra plastičnim vrečkam

V Franciji od 1. julija 2016 trgovci na blagajnah ne smejo več ponujati ali prodajati plastičnih vrečk z debelino pod 50 µm. Od 1. januarja 2017 dalje ultra tankih vrečk ne smejo več ponujati za pakiranje sadja, zelenjave in drugih živil. Nadomestile so jih biološko razgradljive vrečke, ki jih gospodinjstva lahko odvržejo v kompostnik. Leta 2020 v Franciji stopi v veljavo še prepoved prodaje plastičnih krožnikov, škodelic in jedilnih priborov za enkratno uporabo, ki jih ni mogoče kompostirati.

Nasprotniki trdijo, da ti ukrepi ovirajo prosti pretok blaga, francoska država pa ugotavlja, da ukrepi podpirajo promocijo krožnega gospodarstva, od zasnove proizvoda do reciklaže.

Spremembe predpisov so še v postopku sprejemanja na ravni EU in jih naše gospodarstvo, če ne izvaža dotičnih izdelkov v Francijo, v neposredni prihodnosti še ne bo občutilo. Vendar je treba pozorno spremljati dogajanje, da bi se pravočasno prilagodili novostim in spremembam.

4. Prihodnost: EU bi nagrajevala

Spremembe se bodo med drugim odražale v delovanju shem razširjene odgovornosti proizvajalcev, s poudarkom na shemah za embalažo, električno in elektronsko opremo, vozila ter baterije. Predlog EU zakonodaje določa minimalna skupna merila za delovanje shem razširjene odgovornosti proizvajalca, zaradi katerih bodo nagrajeni proizvajalci, ki tržijo okolju prijaznejše proizvode in spodbujajo njihovo predelavo in recikliranje ob koncu njihovega življenjskega cikla. gg

svetovalec

Skoraj **95%** snovi naj bi se izgubilo z odpadki po prvi uporabi.

Do leta **2050** naj bi bilo v morju več plastike kot rib, če ne bomo ukrepali kot družba v celoti.

Prijava na okoljske novice

Trendi v teži embalaže v zadnjih desetletjih po materialih (grami)

Vrsta embalaže	1950	1960	1970	1990	2000	2008	▼ v %
Embalaža tekočine za pomivanje posode (1l)	-	-	120	67	50	43	64
Pločevinka za juho (400 g)	90	-	69	57	55	489	46
Jogurtov lonček (165 g)	-	12	7	5	-	4	67
Plastenka brezalk. pijače (2l)	-	-	58	-	43	40	31
Pločevinka za pijače (330 ml)	-	60	-	21	15	14	77
Steklenica za pivo (275 g)	-	-	450	-	325	176	61
Steklenica za mleko (570 ml)	538	-	397	230	-	186	65